

БУРЯДАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯДАЙ ОБКОМОЙ.
БУРЯДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетмнэй 1921 оной
декабрийн 21-нээ гарана

№ 180 (14902)

1978 оной августын 4, пятница

Сэн 2 мүнэн.

ТУРҮҮШЫН 2000 ТОННО БЭЛЭДХЭГ ДЭЭ

Тарбагатай тосхонхоо зүүлжэ зурынан дардам харгыгар саашалхада, Забокин сабшалан дээрэ «Икра» колхозой эгэл томо оньожордуладамал зэвонгой механикаторнууд тухай аналзаа байба. Бүхыдөө 24 хүнөө бүридээн энэ зэвонг Федор Иванович Трифонов хүтэлбэрилнэ.

Баранов, Яков Афанасьев зүүлжэ заханаань түлхэжэ ороонго, Ингэдэ лэ энэ үбхээ механикаторнууд Маркел Гаврилов Василий Трифонов хоёр тракторайнгаа хүри сомодог түхээрлэгээрээ автомашинуудта ашаажа, Бага-Алентын хаалгын фермэ эльгээн. Эндэ табан эхэ траншейн дүрбэдхи хүнээ соо сенаж дарагана.

Мүнөө хоёр мянган тонно сенаж дараад байна. Энэ хүдэлмэрэ июлийн 19-һөө эхилээди. Байгша ондо ган гасуур байжа, ногоон ургаса муугаар гарба. Эндэхи 300 гектарай 200—250 гектарынь сабшалаха. Добо газарнаан абаха юумэн үгы, сайнаар хаташоо. Бидэний тоолоод үзэхэдэ, сабшагданан 150 гектарнаа оройдоол нэгэ

Бидэний ябаан тэрэ үдэр дүрбэдхи хүнээ дүүргэжэ байгаа хэн.

Манда механикаторнууднаа гадна, гар хажуураар сабшаха, тармаха ажалтай 14 хүн ажаллана. Эдэнэрний гол түлөө харгын, ханабуудай захарш

шалтай. Ногоон ургасы мүнөө сагта ногооборише үлөөгүй хуряага абахы оролонобди, гэжэ Федор Иванович мэдүүлэ хэн.

Энэ зэвонгой гашууд үдөөнэй 7 часнаа үдэшин 7 час болотор ажалладаг гуримтай. Хура бороогой

хп, мүн һөөг бургааһанай хоорондуурин ногоо шалан сабшажа абадаг зан-

ороогүй тэрэ үдэр эдэнэр бүри эршэмтэйгээр хүдэлмэрлэжэ байгаа бэлэй.

Эндэ хүрэнэ эрхэзэмнэй, аха дүү Агап, Трофим Хомяковууд, Перфиль Григорьев гэгшэд тракторай косяклар набтарханааршыс наа, алаша Удханаар урғанан ногоо урматыханаар сабшажа унагажа байба. Тээ саанаханан Иван Федор Трифонов хоёр сабшагданан ногоо һээрэйн тармажа хатаана. Тингэдэ бал болгодогон үбхенэе булал суглуулаха түхээрлэгээр трактор жолоодоһод Василий

Улаан-Удэ станциин М. И. Калиниин нэрэмжэтэ локомотивна дөлогой хүдэлмэршэд үйлдэбэрин ашаг урын, хүдэлмэрин шанарай табан жэлэй даабари болорхоон урид дүүргэхэ гэгэн мурхөөндэ оролооод, арадай ажаахыда хэрэгтэй ашаа эхээр зөөжэ, даабарнаа ходоо үлүүлэн дүүргэнэ.

Тус коллектив локомотивууды бүтээсэ эхэтэйгээр ашаглананай ашаар электрын элшэ хүсэ эхээр арьбална. Эдэнэр гурбадахи, габына ажал жэлэй 8,5 миллион киловатт-час электрын элшэ хүсэ арьбалхаас электрын уяла абанхай. Долоо харын туршада 5 миллион киловатт-

час электрын элшэ хүсэ арьбалаа.

Машинистууд, тэдэней туһалагшад дуршыл шадабарнаа ходоо дөшөөлүүлжэ байдаг. Эдэнэр локомотивууды шадамар бэрхээр жолоодоно. Энээнэй ашаар электрын элшэ хүсэ арьбалагдана, түсөө ходоодо үлүүлэн дүүргэнэ, гэжэ локомотивууды ашагладат хэп партийна организациин секретарь В. Т. Кузовлев хөөрэнэ.

Уржадэр локомотивна дөлогой коллективтэ баяртай ушар болонго. Эдэнэр түмэр замшадтай заншалта һайндэртэ зорюулан, «шанарай тэмдэгтэй» эстафетнэ поезды ябуулахаар шиндэбэ. Үглөө

НОГООН ГАЛНУУД УРЯАЛНА

СССР-эй Журналистнуудай холбооний правленийн секретариатай пленарна заседани августын 2-то Москвада болоо. Энэнь КПСС-эй ЦК-гай июлийн (1978 оной) Пленумэй дунгуудэ, Пленумэй Тогтоолоо, «СССР-эй хүдөө ажахы саашадан хөгжөөхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй элидхэл доторхи заабаринууд болон тобшололнууднаа эшэ

үндэһэтэй совет журналистнуудай шиндэхэ ёһотой зорилгонуудта зорюулагдана. Элидхэлшэ — правленийн түрүүлгэ, «Правда» газетин ахамал редактор В. Г. Афанасьев ба үгэ хэлээв хүнүүд ингэжэ тусхайлан тэмдэглэе. Партиин ЦК-гай июлийн Пленум хүдөө ажахы социализм экономикн хөгжөөхэ тухай, арад зоной байдалыс

дөө ажахын үйлдэбэрин саашанхи дөбжөөтэ туйлаха, социализ мурхөөсө бүри үргэнээр дэлгэрүүлжэ, экономикн, хүдөө нотатгачи социализ ажабайдалай ба соёлтой байгуулалтын гол асуудалуудыс толилон харуулаха зорилгоор республиканыудай, хизаарнуудай, областнуудай журналистнуудай эмхэнүүдэй ябуулаха хүдэлмэрин тодорхой шэглэлүүд, түхэл маг болон онол арганууд тус тусэ дотор хараалагдана.

Поезд Мисовой станицы хүрэтэр арьбалагдан электрын элшэ хүсөөр ябуулагдаха. Эрхүүгэй түмэр замшадтай радиогоор хөөрөлдөөди. Бидэниис Мисовой станицыда утгаад байха. Эстафетнэ

Манай корп. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарнаа) машинист В. И. Ангелов, туһалагша С. Белов замда мордохынгоо урда тээ. Ц. ЦЫБИКОВЭЙ фото.

Хүдөө ажахы хөгжөөхэ хэрэгтэ эрдэмтэдэй оруулха хубита тухай

КПСС-эй ЦК-гай июлийн (1978 оной) Пленумэй шиндэхэбэринүүдэй, тэндэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэһэн элидхэл доторхи заабаринууд болон тобшололнуудай үндэһөөр хүдөө ажахын эрдэмтэ нарын хүдөөлүүлжэ зорилгонууд В. Н. Лениней нэрэмжэтэ Хүдөө ажахын эрдэмтэ бүхэсонона академин сессидэ августын 2-то Москвада зүбшэн хэлсэгдэе түгээхэдэ.

Манай орон эрдэмтэ нарын талаар тон эхэ арга боломжонуудтай. СССР-эй Хүдөө ажахын министрствын ба ВАСХНИЛ-ай талаар эрдэмтэ шэнжэлгын 700 гаран эмхи зургаан хүдэлмэринэ. Тэрэниһээ гадна, хүдөө ажахын 100 дээдэ һуругулида, СССР-эй Наукануудай академин олон институтуудта, республиканыудай академинүүдтэ хүдөө ажахын талаар шэнжэлгөнүүдэ хэнэ гэжэ үгэ хэлэһэд тэмдэглэбэ. СССР-эй хүдөө ажахыс

саашадан хөгжөөхэ асуудалаар эрдэмтэ-аграринуудай үмэнэ партиин ЦК-гай июлийн Пленум дээрэ тон эхэ зорилгонууд табигданан байна. Хүдөө ажахын үйлдэбэрин бүхы һалбаринуудта хоорондоо холбоотой хэдэ хэдэ шэнжэлгөнүүдэ хэһээр харааллан шиндэхэбэрин сессидэ хабаадаһад баталан абаа. Ороонго тарна бүри эхээр ургуулаха абаха, шанарынь һайжаруулаха зорилгонуудыс шиндэхэлгэдэ онсо анхарал хандуулагдана. Эдэниис бэлэ зонуудтай газарай хурьһэнэй үржүүлжэ улам һайжаруулаха хэмжээ ябуулануудыс эрдэмтэд зөхөөхө ба бөлүүлжэ ёһотой болоно. Хара хурьһэнэй нотогнуудай, Сибирин, Алас-Дурнын районуудта онсо анхарал хандуулагдана.

ВАСХНИЛ-ай академик А. И. Баравейн хүтэлбэрин дотор ороонго тарнаай ажаахын бүхэсонона эрдэмтэ-шэнжэлгын институтта зөхөөгдөһөн, газарай хурьһэ хамгаалаха гурим тус институттай байдаг гансхан Хойто Казахстанда бэшэ мүн Алтайда, Сибирьтэ, Украинан урда зүгтэ, Хойто Кавказда үргэнээр дэлгэрэнхэй гэжэ сессидэ ханангаар тэмдэглэгдэ. Халхиндэ үлээгдэн хатадаг газартай бүхы районнуудта, тэрэ тоодо Поволжидо нимэ гурим үргэнээр нэбтэрүүлэгдэн дэлгэрүүлэгдэхэ ёһотой.

Селекци ба үрэнэй ажахыс һайжаруулаха гэжээ ороонго тарна бүри эхээр ургуулаха абаха гол шухала хэмжээ ябуулануудай нэгэн болоно. Орон дотор селекци эрхилхэ 44 томо түб тогтоодоно, тэдэней олонингэ ороонго ургамалануудай шэнжэ, бүри һайн сортиудыс би болгохо хүдэлмэрин ябуулаха байдаг гэжэ сессидэ дээрэ тэмдэглэгдэ. Научна хэдэ хэдэ эмхи зургаануудай коллективүүд селекциин хүдэлмэрин эхэ ашаг үрэтэйгөөр эрхилнэ. Жэшээлхэдэ, академик В. Н. Ремеслогой толгойдаг Миронсовск селекциин ба шэнисин үрэнэй ажахын эрдэмтэ-шэнжэлгын институттай, Краснодарска хүдөө ажахын эрдэмтэ-шэнжэлгын институттай, Украинан В. Я. Юрьевэй нэрэмжэтэ ургамаланууды шэнжэлжэ, селекциин ба генетикн институттай, хүдэлмэринлэгшэд болон бусад горитой амжалтануудыс туйлаа. Гэхэ зуура, эрдэмтэ-шэнжэлгын эмхи зургаануудай зариман ёһотой һайн үр дүнтэйгөөр хүдэлмэринлэгүй. Түбэй хара хурьһэтэ нотогнуудай эрдэмтэ-шэнжэлгын институт, Алтайн газар таряалынгай ба селекциин эрдэмтэ-шэнжэлгын институт, Алас-Дурнын хүдөө ажахын эрдэмтэ-шэнжэлгын институт, Удэгай ороонго тарнаай эрдэмтэ-шэнжэлгын институт ба бусад хэдэ хэдэ институтууд шэнжэ сортиудыс би болгохо арга боломжонууднаа хүсэд хэрэглэнгүй.

Мал ажалыс саашадан хөгжөөхын асуудалууд сессидэ дээрэ тодорхойгоор зүбшэн хэлсэгдэе. Шэнжэлгэшэд хадаа малай үүлтэр ба ашаг шэмэ һайжаруулын, малай ба шубуудай шөнэ үүлтэрүүд болон гибридуудыс би болгохын тула ябуулагдадаг селекциноо хүдэлмэрин улам һайжаруулаха шухала. Энэней тулада Малай үүлтэр һайжаруулаха бүхэсонона научна үйлдэбэрин нэгэдэл, республиканыудай, хизаарнуудай, областнуудай нэгэдэлүүдэ, селекциноо-үүлтэрэй томо түбүүдэс эмхидхэхээр хараалагдана.

«ПРОГРЕСС-2» ГАНСААРАН НИИДЭНЭ

НИИДЭЛГЭ ЗАЛАН ХҮТЭЛБЭРИЛХЭ ТҮҮБ. (ТАСС). Августын 2-то Москвагай сагаар 7 час 57 минутын үеэр хамтадаа нийдэхэ программн бүрин дүүргэдэһэй һүүлээр «Прогресс-2» гэжэ ашаанай транспортна автомат онгосо «Салют-6» — «Союз-29» гэжэ замбуулиной комплекс

зоо тусгаарлагданан байна. «Салют-6» — «Союз-29» — «Прогресс-2» гэжэ замбуулиной комплекс 25 үдэрэй турша соо нийдэхэ үедэ эхэ хүдэлмэрин бүтээгэ.

«Салют-6» станицин нэгэдэхэлдэ двигателин амһартанууд «Прогресс-2» онгосын баагууднаа түлшэ нэмэжэ юулан оруулагдаа. Эдэ ябууланууд нийдэлтэ залан хүтэлхэ түбөө үгтөөн командар, мун комплексн экипажаар гүйсэдхэгдэн байна.

«Прогресс-2» онгосоо ашаанууд буулгаданан, «Салют-6» станиц дээрэ Хи хэрэглэгдэн түхээрлэгдэнүд эдалагдажа, транспортна онгосын ашаанай талгаха худар оруулагданан байха юм.

Ашаанай онгосын баллонууднаа замбуулиной комплекс худар агаар нэмэжэ оруулагдаа.

Тусбөөр хараалагдананай ёһоор, ашаануудыс буулгаха бүхы хүдэлмэрин дүүргэдэһэй һүүлээр «Салют-6» — «Союз-29» гэжэ замбуулиной комплекс «Прогресс-2» онгосо гансаар тусгаар нийдэхэ замда оруулагданан байна. Туршалгануудыс хэһэ программн дүүргэдэһэй һүүлээр «Прогресс-2» гэжэ ашаанай онгосо халуудга, тингэдэ дэлхэйн атмосфера

зын нята агаар худар орохо, шатаха юм. Космонавтууд Владимир Ковалёнок, Александр Иванченко «Салют-6» — «Союз-29» гэжэ замбуулиной комплекс дээрэ научна-техникэ шэнжэлгөнүүд ба туршалгануудыс хэжэ үргэжэлһөөр. Комплексн онһон түхээрлэгдэнүд һайнаар хүдэлнэ. Хоёр космонавтын бөө махадан һайн ябана.

МАРТИН ЗААБАРН

ЭЛЭҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

Республикымнай ажалшад партиин Центральна Комитетин (1978 оной) Пленумэй түүхэтэ шиндэхэбэринүүдэ бөлүүлхын түлөө тэмсэлдэ хам ороосо, үгэ улагуудууда дүүргэхыс үедэ эрмэлзэнэ. Баянхан Удэ республикымнай партийна эдэхитэдэй сугтүбэ боложо, КПСС-эй ЦК-гай Пленумэй шиндэхэбэринүүдэ дүүргэхэ зорилгонууд зүбшэгдэжэ, тодорхой шалгууд элэрхэйлэгдэе.

Суглаанда хабаадаһад партиин ЦК-гай Пленумэй шиндэхэбэринүүдэ, баталагданан хэмжээ ябуулануудыс, нүхэр Л. И. Брежневэй элидхэл соо хэлэгдэнэн шалгал, заабаринуудыс нэгэн дуугаар һайшаан дэмжээ. Тэдэниис хэлбэришгүйгөөр бөлүүлжэ республикымнай шалгал нэрэ хүндын хэрэг мүн гэжэ тэмдэглэе.

Партиин Центральна Комитетэй мартын (1965 оной) Пленумэй хойшо үгэрһэн саг соо Буряад ороной хүдөө эхэ экономическа болон социальна талаар нийдээд гээ. Ажал хүдэлмэришөө машина, техникэ, химин шалтануудыс хэрэглэнэй, үргэн газар талмайда мөһөн хэһэнэй ашаар нийдээд эхэ амжалта туйлагдаа. 49,4 мянган гектар талмайда уһалуурин системнүүд үзэгдэнэн, 3,7 мянган гектар намаглыг газар хатаагдана, үйлдэбэринэ үгэрһэн байна. Үгэрһэнэй жэлүүдэ ажаахынууд хоорондын хамжаанай үндөөр хүдөө эхэ үйлдэбэринэ тусхай мэргэжэлтэй болгохо ба томо хүдэлмэрин ябуулагдажа эхилээд, мүнөө һүдэлмэрин томодогдон 23 комплекс ашагладана үгэрһэнэй үүлтэрэй гунигадыс түлүүлжэ Ивалгын компани «Южний», Хлагтын адагай, Прибайкалин жэлдээ бурин 24 мянган толгой гахай шахаха комплексэ. Загарайн бройлерно фабрика үйлдэбэришөө эдэ үүдтэ эхилбэ. Мухар-Шабэри районной Лениней жэлдээ, Бэшүрэй «Дружба» колхозуудта жэл бүри дустаа 25 мянган галуу тэмсэхэ комплекснуудтай шал дүүрэнгэтэ байна. Захаманай райондо жэлдээ мянган толгой эбэртэ мал шахаха Нуртын томо комплекс бодоогдожо эхилээ.

Үдөөгэй ажабайдалда нийдээд эхэ социальна хубишанууд болоо. 1965—1977 онуудта республикымнай хубишангай социальна хубишэлтэдэ 169,6 миллион түхэ-молондогон байха юм. Колхозинуудай ажалдай түл-88 процент ургаса, совхозуудай хүдэлмэришөө процент эхэ салын абадаг болонхой, тэдэндэ пенсн үргэнэй бусад тэмдэжэ үгэлгэ нэмэнэн байна. Ажаалтануудта үндөөлэн арад зоной ажабай-һайжаржа, эдэс хоолдон һайн шанартай зүйлүүд хэжэ, мяха, һү, үндэгэ, хартааба, овош айл бүхэн-үргэнэ хүртэнэ. Эдэ үндэһэн сэг хубилалтанууд манай партиин Совет гүрэн турын саг үргэлжин анхарал тус-һамын ашаар, олон тоото ажалшад шэн габягатаа наар, партийна организацинуудай эмхидхэлэй болон социаль ажал ябуулаха хангадананнэй мэдэжэ. Мэһэ мүнөө үе саг хүдөө ажаахын хөгжөлгэдэ шэнэ шалтануудыс табина. Партийна эдэхитэдэй шалгалда хабаадаһад эдэ дутагданууд үсөөн бэшэ тэмдэглэе. Һүүдэй жэлүүдтэ ороонго үйлдэбэринлэгшэ тэмдэглэе. Хартааба болон овош тарилгын ургаса үзэгдэнэн хэрэгтэ ёһотой анхарал хандуулагдаггүй үүлтэрэй хүн зоной хэрэглэмжэ үсөөшэ дүрэнээр туйлагдаггүй байнаар. Зарим ажаахынуудта тал-һын туримууд эбдэгдэнэ, үрэнэ хүрэнгөөр хангалгын түлүүд шиндэхэгдэнгүй. Иймэ дутагданууд Яруу-тэ Загарайн, Сэлэгийн, Хурмаханай, Хорин район-нууд ажаахынуудта үзэгдэдэг.

Малай тэмсэлтэ бэлдэгэ гэгдэги участок байһаар, малай эрэннээ боложо, мал ажалдай һалбаринууд үзэгдэнгүй. Олонхи колхоз, совхозууд тэмсэлтэ бэлдэхэдэ шэнэ түрүү онол аргуудыс, эрдэмтэ туйлагануудыс хэрэглэнгүй, тэрэниһээ боло-мэжээлэй шанар мун байдаг. Зарим ажаахынуудта сел, селтэ, ногооной гүрил бэлдэхэ хэрэгтэ анхарал хандуулагдангүй. Малай тоо толгой олошоруу-һэн үүлтэрэй мал үдхэхэ, ашаг шэмьшэ дөшөөлүүлжэ сэг үргэлжин анхарал хандуулагдажа, амжалта тагдана гэвин аргагүй.

Эдэ дутагдануудыс үсэхэхын тула хүдөө ажаахын шалтан болон уһанай ажаахын эмхэнүүд, «Сельхоз-маш» нэгэдэл, партиин районууд, райгүсодкомууд, ажаахынуудай үйлдэбэринлэгшэд болон партийна организа-цинууд газар таряалангай ба мал ажалдай ашаг үрчэ-хэ үзүүлжэ, байгша оной болон бүхы табан жэлэй даал-гануудыс дүүргэхэ уялгатай. Нийдээд харюусалгатай түлүүлжэ, ашаг шэмьшэ дээшлүүлжэ, энэ һалбарине саашадан үндэһэ һуурида оруулаха талаар гуйлай эхэ үзэгдэхэ байна. Үүсэн бүриһөө дунда ээргээр 2300 га хэмжэ һу нааха, хойной толгой бүриһөө 3,4 кило-метр өшөө хайшалха, үсэлгэдэхэ эбэртэ мал бүхэнэй турим 300—400 килограммда хүргэхэ гэхэшэлэн то-дорхой зорилгонууд табигдана. Байн шанартай маха эхээр эрдэмтэ түлөө тусхай шэглэлтэй үйлдэбэриннэй нэ-бтэрүүдэ байуулжа, тэдэниис хараалагданан арга ша-мьшэ хурга гэгшэ шухала хэрэг мүн. Гахайн, шубууна, үүлтэрэй маха түсүүдэ бөлүүлхын түлөө малда найдам-сар түрэхэ тэмсэлтэ бэлдэхэ онсо улха шанартай. Ма-мэжээл бэлдэхэ тусхай шэглэлтэ нэгэдэлүүдэс эм-хидхэлгэе. Энэнь технологичи ёһоор энэ асуудал шиндэхэг-дэгшэ. Шэнэ газар элдүүлжэ, уһалагдажа ба хатааг-дана, шэнэ технологичи ёһоор энэ асуудал шиндэхэг-дэгшэ. Шэнэ газар ургаса дөшөөлүүлжэ, инаговайһай дурш-ал хэрэглэгдэ энэ шиндэхэ үүргэ дүүргэхэ байна. Ажаахынуудай экономикн асуудалуудта сэг үргэлжин а-жал үйлдэбэриннэй продукциинга үгэ сонгынь хий-лэгдэнэ, ажал хүдэлмэрин түлбэри, ажаахын тоосоо на-сугдана — эдэ бүгдэ табигданан зорилгонуудыс бэ-лэглэхэ онсо нүгөө үзүүлжэ. Ажаахынуудыс тусхай шэ-глэлтэ хамгалта, томодогдо, тэдэниис промышленна тү-лүүрида оруула бодомжотойгоор зохидуулагдаха ё-һотой.

Ажаагданан зорилгонуудыс бөлүүлхын түлөө мүнөөдэр үр мэргэжэлтэй кадрнуудыс хүмүүжүүлжэ, тэдэндэ ам-галтагай аналзаха эрхэ байдал олгохо зорилгоор тур-шалануудай нэгэн болоно. Мэргэжэлтэдэй эдэхи үүр-гэ дөшөөлүүлжэ, үүсхэл ороолонгыс дэмжэхэ, ажал хэ-рэгтэ бүтээсэр үйлдэбэриннэй харюусалгатай участогууд-ууршала гэгэн партиин эрлэтэ бөлүүлэгдэхэ.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведай Президиумэй

УКАЗ
НУХЭР С. И. ВЛАСОВЫЭ БУРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДАЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ
Республикымнай совет ба ажахын зургаануудта удаан сугтүбэ соо аша үр эхэтэйгээр хүдэлмэрин түлөө, түр-гэнэ 70 нагатай болоһонтойн дашарамдуулан, эрбэ дашарай худалдаа наймаа эрхилжэ асуудалуудан Бур-ядай АССР-эй Министруудай Соведай ахалгаша кон-сулдан нүхэр Власов Семен Иннокентьевичыс Бур-ядай АССР-эй Верховно Соведай Президиумэй Хүндэ-лэһэй грамотаар шагнаха.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведай Президиумэй Түрүүлгэшэ Б. СЕМЕНОВ.
Бурядай АССР-эй Верховно Соведай Президиумэй Секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.
Улаан-Удэ хото, Соведадүй байшан.
1978 оной августын 2.

АРАД ЗОНОЙ ЭРИЛТЭ ГҮЙСЭД ДҮҮРЭН ХАНГАМААР

КПСЭЙ XXV СЪЕЗДЫН ШИИДХЭБЭРИ ДҮҮРГЭХЫН ТҮЛӨӨ

ХАРЮУСАЛГА ЕХЭТЭЙГЭЭР

Ленин ойрдто локомотив-вагон заһабарилттай той локомотив хабаралтын цех соо табан жэлэй гүйрбэдэй жэлдэ дэлгэрэн мурьсеондэ Витин хайловон Тонилинэй хүтэлбэрилдэг слесарийудэй бүтүүлнэ. Бригадир ажалла шадамараар ажилдаа на өөрөө уртай гартай, ухаамтай бэрхэ хүн юм. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: коммунист ажалал удариин В. И. палин ажалдаа.

Манай министерствын предпритинуудта хубсаһан, валенка, элдэб зүйлэй трикотаж, мебель, шаажан гүйлгээн амбарта гэхэ мэтэ олон зүйлэй хэрэглэлэй эд бараан бүтээгдээн, Иймэ зүйлэй продукциян хайн шанартай, олон янзын байха бари арад зоной ургажа байгаа эрилтэ хайнаар хангагдаха ушартай.

Нютагай промышленностини хүдэлмэрилгшэд үргэн хэрэглэлэй эд бараа бүтээгдээн хайжаруулха, шаажан хайжаруулха, ассортиментнь олошоруулха талаар КПСС-эй XXV съездын табинан зорилго бөөлүлдэ талаар бага бэрхэ хүдэлмэр хөхөн байна.

Эдэ гэгдэлэе усадхаха, табан жэлэй тусбэй дүүргэхэ арга боломжондоо хэрэглэхэ зорилго предпритинуудай коллектив бүхэнэй урда табигдана. Тимхэээ коллектив бүхэн социализм мурьсөө үргэнээр дэлгэрүүлхэ, эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллаха ёһотой ха юм. «Табан үдэр соо» - «Хубин табан жэлэе — болзорнонь урид», «Россиян эд бараанда — эрхим шанар», «Хажуудамнай нэгшлэе гэгдлэе ябагша байха ёһотой» гэнэн уртай мурьсөөн үйлдэрин арга боломж элбэрчлэн хэрэглэхэ, табан жэлэй тусбэй болзорнонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ зорюулагданхай.

— Ажал хэрэгтэ хайн мэдэгдэ, дүршэл шадабаритай, оролдосотой бэрхэ хүдэлмэрилшэд манай коллектив дотор олон юм. Тэднэй оролдосоо шадабарин эд ашаар ойсо асаргадан модон түргэнээр болсороруулагдажа, хөрөөдэмэл хэрэгсэлүүд, технологическа зомгоон, мебель хэзээр гаргагдана. Петр Павлович Яковлев нимэ түрүү хүдэлмэрилшэдэй мкэй нэгэнэнь мүн болоно, — гэжэ Бурладай мебель бүтээгдээн модо болсороруулагда комбинатай ажалал ба салин хүдэлмэрилшэдэй начальни А. Н. Киселева биднэртэ хөөрэнэ.

Хүдэлжэ, баян дүршэлтэй болонон, — Бригадамнай 13 хүн. Ехэнхи ажал оньһон техникн хүсөөр хэгдэнэ. 1976 ондо модо тайраха автомат машинүүд комбинадай доодо складта тодхогдоо нэн. Энэ бүтээсэ ехэтэй түхээрлэгэрүүдэ мин байлангүйгээр ашаглаха хэрэгтэ бүхэ хүсэд шадлаа зорюулагда. — гэжэ бригадир мэдүүлнэ.

Агуухэ Октябрин 60 жэлэй ойдо зорюулжа абайан уялгаа эдэнэр амжалтаатайгаар бөөлүүлээ. Ойн баярай жэлдэ 70.250 кубометр модо тайраха даабарна 103.214 кубометртэ хүргэнэн юм. Гурбадахи, габшагай ажалал жэлдэ улам эдэбхитэйгээр ажаллажа, даабарна болоорнонь урид, октябрин 7-до дүүргэхээр уялга абанхай.

— Энэ хараа зорилгоондоо бодото дээрнэ бөөлүлдэхын тула бригадынэй гэршүүд яһала оролоно. Бэе бөөдэсэ туналасгажа байгаад, тон эдэбхитэйгээр ажаллагда юм. Иймэ ажалла бэрхэ хүнүүдтэй ямаршье ороо зорилгоондоо бөөлүүлжэ арга шадла байнал даа. — гэжэ бригадир омогорхон мэдүүлнэ.

Бригадын гэршүүдэй хүдэлжэ байхэе харахада олоол үрмашахаар. Хүдэлмэрилшэдэ 25 тонно ашаа үргэдэг креднар вагонүүдһаа модо буулгажа байна. Машинист Арсений Митрофанович Ковалев краана шаданар бэрхээр жолоодоно, вагонүүдһаа модо түргэнээр буулгаха хэрэгтэ өөрсөнтэй хубита оруулна. Ута зананэ отолодогон модон линия дээр түр дамжуулагдан, элдэб хэмжүүртэйгээр тайрагдана. Урдань модоной хүзүр хаялдамга байгаа. Мүнөө энэ сүм сүтлүүлэлажа, технологическа зомгооноо гаргадаг түхээрлэгэрүүдэ элбэгдэнэ.

Оёдолон оёдолон промышленностини эрдэм-шажалын институтуудай Хабаровска, Ростовско филиалнуудтай нягта холбоо барисаа байгуулжа, үйлдэрини олон шухала асуудал шидхэдэг болоо. Һүүнэй хоёр-гурбан жэлэй туршдаа оёдолон үйлдэрлэдэ бүтээсэ ехэтэй оёһожоруулагдаман нинтэ нэгэн поток нэбтэрүүлгэдэ. Энэнь ашаар ажалал бүтээсэ 30 процентээр дээшлүүлгэдэ.

Оёдолон «Туяна» нэгдэлэй предпритинууд Гүрнэй шанарай тэмдэгтэ хүртэнэн 10 жэлэй хубсаа хунар гаргана. Эршүүлэ самсын гурбан модель, басагадай плантин нэгэ модель нимэ тэмдэгтэйгээр оёдогдоо болоо.

Уран бүтээлэ ба гарай бөлгэй заводто поточон линии нэбтэрүүлгэдэ ажилда. Заводой коллектив продукция үйлдэрлэхэ ехэдэхэ, шаанарынь хайжаруулха асуудалда ехэ анхарал хандуула. Һүүнэй Удэ шабаран шэнэ хүдэлмэй зүйлүүд хэгдэжэ захалаа. Гоё хайхан, худалдан абагшадтай анхарал татаман зүйлүүдэй худалдаанда гүйсэлтэй байхэе хараадаа эрхэйлэй хайжаруулха, шаанарынь олошоруулха, шаанарынь коллективэй үдэр бүрин шухала зорилго болонхой. Иймэ анхарал оролдогтын ашаар зарим зүйлэй продукция эрхим хайн шаанартай тоологдоно, Гүрнэй шаанарай тэмдэгтэ хүртэнэн байна.

Эдэ гэгдэлэе усадхаха, табан жэлэй тусбэй дүүргэхэ арга боломжондоо хэрэглэхэ зорилго предпритинуудай коллектив бүхэнэй урда табигдана. Тимхэээ коллектив бүхэн социализм мурьсөө үргэнээр дэлгэрүүлхэ, эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллаха ёһотой ха юм. «Табан үдэр соо» - «Хубин табан жэлэе — болзорнонь урид», «Россиян эд бараанда — эрхим шанар», «Хажуудамнай нэгшлэе гэгдлэе ябагша байха ёһотой» гэнэн уртай мурьсөөн үйлдэрин арга боломж элбэрчлэн хэрэглэхэ, табан жэлэй тусбэй болзорнонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ зорюулагданхай.

— Ажал хэрэгтэ хайн мэдэгдэ, дүршэл шадабаритай, оролдосотой бэрхэ хүдэлмэрилшэд манай коллектив дотор олон юм. Тэднэй оролдосоо шадабарин эд ашаар ойсо асаргадан модон түргэнээр болсороруулагдажа, хөрөөдэмэл хэрэгсэлүүд, технологическа зомгоон, мебель хэзээр гаргагдана. Петр Павлович Яковлев нимэ түрүү хүдэлмэрилшэдэй мкэй нэгэнэнь мүн болоно, — гэжэ Бурладай мебель бүтээгдээн модо болсороруулагда комбинатай ажалал ба салин хүдэлмэрилшэдэй начальни А. Н. Киселева биднэртэ хөөрэнэ.

Хүдэлжэ, баян дүршэлтэй болонон, — Бригадамнай 13 хүн. Ехэнхи ажал оньһон техникн хүсөөр хэгдэнэ. 1976 ондо модо тайраха автомат машинүүд комбинадай доодо складта тодхогдоо нэн. Энэ бүтээсэ ехэтэй түхээрлэгэрүүдэ мин байлангүйгээр ашаглаха хэрэгтэ бүхэ хүсэд шадлаа зорюулагда. — гэжэ бригадир мэдүүлнэ.

Агуухэ Октябрин 60 жэлэй ойдо зорюулжа абайан уялгаа эдэнэр амжалтаатайгаар бөөлүүлээ. Ойн баярай жэлдэ 70.250 кубометр модо тайраха даабарна 103.214 кубометртэ хүргэнэн юм. Гурбадахи, габшагай ажалал жэлдэ улам эдэбхитэйгээр ажаллажа, даабарна болоорнонь урид, октябрин 7-до дүүргэхээр уялга абанхай.

— Энэ хараа зорилгоондоо бодото дээрнэ бөөлүлдэхын тула бригадынэй гэршүүд яһала оролоно. Бэе бөөдэсэ туналасгажа байгаад, тон эдэбхитэйгээр ажаллагда юм. Иймэ ажалла бэрхэ хүнүүдтэй ямаршье ороо зорилгоондоо бөөлүүлжэ арга шадла байнал даа. — гэжэ бригадир омогорхон мэдүүлнэ.

Тимхэээ 1976—1980 онуудай туршдаа арадай ажахын энэ халбарине хүгжөөхэ зорилго бөөлүүлжэ талаар зарим гэдэ алхам хэгдэб гэсэнэ. Шэнэ техникэ, түрүү технологич нэбтэрүүлгэнэй үндэһэ һуури дээрэ үйлдэрине нарижуулан хайжаруулха, техникэсэ дөбөлгөтэ туйлаха зорилго табигдана. Арадахи табан жэлэй туршдаа министерствын предпритинуудта 300 шэнэ түхээрлэгэ тодхогдоно харалагдаад, зариманэй хүдэлгэгдэжэ эхилэ. Хүдэлмэрилшэдэй ажал нилдэ хүндэхэе, продукциян шаанар хайжаруулха технологическа шэнэ линия шаажан гүйлгээн амбарта хэгдэ Кировай нэрэмжэтэ заводто тодхогдоо юм. Мүн шэнэ линия уран бүтээлэй ба гарай бөлгэй заводто тодхогдоо байна.

Шэнэ техникэ тодохон ашаглажа, үйлдэрини оньһожорууланай ашаар 50 хүдэлмэрилшэдин сүүлжэе, ондоо ажалда хэрэглэхээр хараалагдаа. Хүдэлмэрилшэдэй дугаадаа предпритинуудта энэ бага бэрхэ нэмэлтэ толоно ха юм. Үйлдэрини техникэсэ талааршье шэнээр зэбсэгжүүлжэ, шэнэ техникэ, машина тодохотой хамта оньһожоруулын бага хэрэгсэлүүдэ нэбтэрүүлжэ асуудалда ехэ анхарал хандуула. Оньһожоруулын бага зүйлүүд хүдэлмэрилшэдэй ажал хүнгэн болгохо хэрэгтэ ехэ аша тунатай юм. Ажалал бүтээсэ дөшөөлүүлэхэ гадна, оёмол, трикотаж хубсаһанай, ондоошье зүйлүүдэй шаанар хайжаруулха арга олгоно.

Гадна тус заводто бүтэн гаргагдагдэ 9 түхэлэй зүйлүүд Москвада үнэргэгдэхэ Олимпиадин нааданай үелдэ худалдаагаар зууршалагдаа. Олимпиадин Эмхидэлэй комитет эдэ зүйлүүдтэ тусхай диллон үгэнэн юм. Шэнгэдэ лэглэн гөбөгдлөхон станан, хутага хайшажа, олоор бүтэн гаргахынь дурадханан юм. Һэһээлхэдэ, жэлдэ 800 станан, 6500 хутага олимпиадин тэмдэгтэйгээр хэгдэ юм.

Ойморой фабрика мебель бүтээдэг. Тааруу зохид, худалдан абагшадтай эрилтэ хангажа шадаха мебель хэгдэ болохын тула хэмжээн абтана. Хаягтын ээрлэгэ хэблэйн фабрикада шэнэ түхээрлэгэ тодхогдоно, трикотаж хубсаһанай, ондоошье зүйлүүдэй шаанар хайжаруулха арга олгоно.

Министерствын предпритинуудай коллективүүд тусбэй табан жэлэй даабарине болзорнонь урид дүүргэхын, ашаар үр дээшлүүлэхын түлөө социализм мурьсөө үргэнээр дэлгэрүүлжэ. Олонхи предпритинуудай үйлдэрини нарижуулагдажа, шэнэ техникэ тодхогдоно, түрүү технологич нэбтэрүүлгэдэжэ байна. Энэнь ашаар министрство табан жэлэй үнэргэн 2,5 жэлэй тусбэй бүхэ дээрнэ үлүүлэн дүүргэхэ. Ганса энэ жэлэй түрүүшын хахадая даабарина гадуур 272 мянган түхэргэй продукция худалдагдаа.

Оёдолон үйлдэрини «Туяна» нэгдэлэй, Держинский нэрэмжэтэ арнадай завод, уран бүтээлэй ба гарай бөлгэй заводто поточон линии нэбтэрүүлгэдэ ажилда. Заводой коллектив продукция үйлдэрлэхэ ехэдэхэ, шаанарынь хайжаруулха асуудалда ехэ анхарал хандуула. Һүүнэй Удэ шабаран шэнэ хүдэлмэй зүйлүүд хэгдэжэ захалаа. Гоё хайхан, худалдан абагшадтай анхарал татаман зүйлүүдэй худалдаанда гүйсэлтэй байхэе хараадаа эрхэйлэй хайжаруулха, шаанарынь олошоруулха, шаанарынь коллективэй үдэр бүрин шухала зорилго болонхой. Иймэ анхарал оролдогтын ашаар зарим зүйлэй продукция эрхим хайн шаанартай тоологдоно, Гүрнэй шаанарай тэмдэгтэ хүртэнэн байна.

Уланшөгэй фермын байрада дүгэлжэ эрбөө. Сабашан дээрэ адхагдан шэбхэ шаабанан тарагданхай хэрэгдана. Уналгадан газар ногоон бүришье элээр хүдэрнэ. Малшадтай гэрнүүд, хото хорьондоо Тойроод хуу эмхи гуримтай, арюон сээр.

Эндэ манай районий үнэй хаалишан Должод Сыренова Биднона ажаллагда. Уулаха ханаатай хүмүн энэ. Теад үзбэлгөнэ байрада угы байшаба. Гэр суургайтай. Хурагшалантай, Должод тебин зуналдаа нүүшүн байба. Энэй холо бэрхэ даа, хараатай. Бишыхан жалтне дугыгаар дамжажа гараад, Ламажаб таабайда хүдэр эрбөө. Соолуулан эхэнэрн хөрөө соогоо үдэшнөө хаамда байба. Ная тугаллахан гунажтаа үбөнэй үлгэдэл хэжэ үгөөд, үнээсэ шобторно. Үнээдэй олохинь шэнэ тугаллахан гунаж хэбэртэй.

Ийн шаанартай, элдэб янзын зүйлүүдэ бүтэн гаргажа, арад зоной ургажа байгаа эрилтэ хангахын тула продукциян шаанар хайжаруулха хүдэлмэри эмхидхэн хүтэлбэрилжэ гурим министрствын бүхэ предпритинуудта нэбтэрүүлгэдэ эхилэ. Предприти бүхэндэ өөһдын хэдэн стандарт зохөгдлөхон байна.

Продукциян шаанар хайжаруулха, ашаар үр дээшлүүлжэ зорилгоор 1976 ондо оёдолон бүхэ предпритинууд үйлдэрини «Туяна» нэгдэл болон хамтаржа, ямар нэгэ гол шэглэлтэй болоно байна. Жэһээлхэдэ, Гусиноозерскын оёдолон фабрика эршүүлэй умда, Бэпүүрэй фабрика эхэнэрнүүдэй хубсаа, Улаан-Удын

Предпритинуудай 900 гаран хүдэлмэрилшэд зохёон байгуулха хубин тусбөө ажаллана. Тэднэй динлэхи олонинь энэ тусбөө үлүүлэн дүүргэнэ. «Хүдэлмэрилшэнь өөһдын эдэбхи үүсхэлээр нормоо хаража үзэ» гэнэн урда предпритинуудта соностоо. Эгээл түрүүлэн «Туяна» нэгдэлдэ гаргадан энэ урда министрствын бусад предпритинуудта дэмжэгдэд, нимэ уртай мурьсөөн дэлгэрэн байна.

Ободолон нэгдэлэй 166 оёдолон-мотористка. Сүхын арнадай заводой 47 хүдэлмэрилшэн нормоо хаража үзөөд, 5 процентэ 16 процент хүртээр дээшлүүлжэ тухай дурадхалтайгаар предпритинуудтай хутага хандана. «Туяна» нэгдэлэй нүхэр Яковлевскаягай даадаг бригада «гэгдэлшэдгүйгээр ажаллаха» гэнэн үүсхэл гаргаа нэн. Бригада энэ жэлэй эхилнэ гэгдэлшэдгүйгээр ажаллажа байна. Энэ үүсхэлын министрствын бүхэ предпритинуудта хайшаан дэмжэгдэ.

Табан жэлэй тусбэй дүүргэлтэ бүхэ предприти, цехүүдэе, участка болон бригадаһаа, хүдэлмэрилшэд бүхэнһөө дулдыхана. Тэднэй ямараар ажалладаг, даабарна халаан, сүүдэ бүхэндэ хэр ээргэ дүүргэжэ байһанад харын, кварталай тусбэй дүүргэлтэ дулдыхана ха юм. Энэнь хараада абан, ажалал эмхидхэл хайжаруулха, нормоо дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ арга боломжо хүдэлмэрилшэн бүхэндэ олгохо эрилтэ предпритинуудай хүтэлбэрилшэдэй урда табигдана гэсэнэ.

Уланшөгэй фермын байрада дүгэлжэ эрбөө. Сабашан дээрэ адхагдан шэбхэ шаабанан тарагданхай хэрэгдана. Уналгадан газар ногоон бүришье элээр хүдэрнэ. Малшадтай гэрнүүд, хото хорьондоо Тойроод хуу эмхи гуримтай, арюон сээр.

Эндэ манай районий үнэй хаалишан Должод Сыренова Биднона ажаллагда. Уулаха ханаатай хүмүн энэ. Теад үзбэлгөнэ байрада угы байшаба. Гэр суургайтай. Хурагшалантай, Должод тебин зуналдаа нүүшүн байба. Энэй холо бэрхэ даа, хараатай. Бишыхан жалтне дугыгаар дамжажа гараад, Ламажаб таабайда хүдэр эрбөө. Соолуулан эхэнэрн хөрөө соогоо үдэшнөө хаамда байба. Ная тугаллахан гунажтаа үбөнэй үлгэдэл хэжэ үгөөд, үнээсэ шобторно. Үнээдэй олохинь шэнэ тугаллахан гунаж хэбэртэй.

Уланшөгэй фермын байрада дүгэлжэ эрбөө. Сабашан дээрэ адхагдан шэбхэ шаабанан тарагданхай хэрэгдана. Уналгадан газар ногоон бүришье элээр хүдэрнэ. Малшадтай гэрнүүд, хото хорьондоо Тойроод хуу эмхи гуримтай, арюон сээр.

Ийн шаанартай, элдэб янзын зүйлүүдэ бүтэн гаргажа, арад зоной ургажа байгаа эрилтэ хангахын тула продукциян шаанар хайжаруулха хүдэлмэри эмхидхэн хүтэлбэрилжэ гурим министрствын бүхэ предпритинуудта нэбтэрүүлгэдэ эхилэ. Предприти бүхэндэ өөһдын хэдэн стандарт зохөгдлөхон байна.

Продукциян шаанар хайжаруулха, ашаар үр дээшлүүлжэ зорилгоор 1976 ондо оёдолон бүхэ предпритинууд үйлдэрини «Туяна» нэгдэл болон хамтаржа, ямар нэгэ гол шэглэлтэй болоно байна. Жэһээлхэдэ, Гусиноозерскын оёдолон фабрика эршүүлэй умда, Бэпүүрэй фабрика эхэнэрнүүдэй хубсаа, Улаан-Удын

Предпритинуудай 900 гаран хүдэлмэрилшэд зохёон байгуулха хубин тусбөө ажаллана. Тэднэй динлэхи олонинь энэ тусбөө үлүүлэн дүүргэнэ. «Хүдэлмэрилшэнь өөһдын эдэбхи үүсхэлээр нормоо хаража үзэ» гэнэн урда предпритинуудта соностоо. Эгээл түрүүлэн «Туяна» нэгдэлдэ гаргадан энэ урда министрствын бусад предпритинуудта дэмжэгдэд, нимэ уртай мурьсөөн дэлгэрэн байна.

Ободолон нэгдэлэй 166 оёдолон-мотористка. Сүхын арнадай заводой 47 хүдэлмэрилшэн нормоо хаража үзөөд, 5 процентэ 16 процент хүртээр дээшлүүлжэ тухай дурадхалтайгаар предпритинуудтай хутага хандана. «Туяна» нэгдэлэй нүхэр Яковлевскаягай даадаг бригада «гэгдэлшэдгүйгээр ажаллаха» гэнэн үүсхэл гаргаа нэн. Бригада энэ жэлэй эхилнэ гэгдэлшэдгүйгээр ажаллажа байна. Энэ үүсхэлын министрствын бүхэ предпритинуудта хайшаан дэмжэгдэ.

Табан жэлэй тусбэй дүүргэлтэ бүхэ предприти, цехүүдэе, участка болон бригадаһаа, хүдэлмэрилшэд бүхэнһөө дулдыхана. Тэднэй ямараар ажалладаг, даабарна халаан, сүүдэ бүхэндэ хэр ээргэ дүүргэжэ байһанад харын, кварталай тусбэй дүүргэлтэ дулдыхана ха юм. Энэнь хараада абан, ажалал эмхидхэл хайжаруулха, нормоо дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ арга боломжо хүдэлмэрилшэн бүхэндэ олгохо эрилтэ предпритинуудай хүтэлбэрилшэдэй урда табигдана гэсэнэ.

Уланшөгэй фермын байрада дүгэлжэ эрбөө. Сабашан дээрэ адхагдан шэбхэ шаабанан тарагданхай хэрэгдана. Уналгадан газар ногоон бүришье элээр хүдэрнэ. Малшадтай гэрнүүд, хото хорьондоо Тойроод хуу эмхи гуримтай, арюон сээр.

Эндэ манай районий үнэй хаалишан Должод Сыренова Биднона ажаллагда. Уулаха ханаатай хүмүн энэ. Теад үзбэлгөнэ байрада угы байшаба. Гэр суургайтай. Хурагшалантай, Должод тебин зуналдаа нүүшүн байба. Энэй холо бэрхэ даа, хараатай. Бишыхан жалтне дугыгаар дамжажа гараад, Ламажаб таабайда хүдэр эрбөө. Соолуулан эхэнэрн хөрөө соогоо үдэшнөө хаамда байба. Ная тугаллахан гунажтаа үбөнэй үлгэдэл хэжэ үгөөд, үнээсэ шобторно. Үнээдэй олохинь шэнэ тугаллахан гунаж хэбэртэй.

Уланшөгэй фермын байрада дүгэлжэ эрбөө. Сабашан дээрэ адхагдан шэбхэ шаабанан тарагданхай хэрэгдана. Уналгадан газар ногоон бүришье элээр хүдэрнэ. Малшадтай гэрнүүд, хото хорьондоо Тойроод хуу эмхи гуримтай, арюон сээр.

ШЭНЭ ГАЗАРАЙ ШЭНЖЭ ХУБИЛНА

Табиад оёдо ашаглагдажа эхилэн Казакстанай шэнэ газарнуудта, хуудам хоохон байһан талада мүнөө хэдэн зуугаад совхоз тоологдоно. Хүдэлмэрилшэдэй һуури, хото городууд урган бодонхой.

Имагтал Хойто-Казакстанай областдо 1 миллион 300 мянган гектар шэнэ газар ашаглагдажа гэсэнэ. Мүнөө энэ областин ажахы бүхэн дундаа зэргээр абажа харахада, 122 трактортай, 73 комбайнтай, 44 ашаанай машинатай байха юм. Областин хүдөө ажахын түрүүшүүд байгша ондо 80 миллион пуд орооно таряа, 97 мянган тонно ийха, 260 мянган тонно һү гүрнөө худалдаха уялгатай.

«Токушнинский» совхозодо йахана гахай шахан таргалуулха нилээд томо комплекс ашгаллагда үгтэбэ. Эндэ нэгэн доро 12 мянган поршоноо байлгагдаха аргагай Тимхэдэ эндэхи хамаг ажалын сүм оньһожоруулагдахай.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Комплексн нэгэ таһагта. Оператор Т. Болгова бригадир А. Резникатай ажал туйлагда хөөрөлдөжэ байна. 2. Оператор В. Кузьмин промышленна телевизорээр комплексн ажал шалган хаража байна.

Табиад оёдо ашаглагдажа эхилэн Казакстанай шэнэ газарнуудта, хуудам хоохон байһан талада мүнөө хэдэн зуугаад совхоз тоологдоно. Хүдэлмэрилшэдэй һуури, хото городууд урган бодонхой.

Уһалагдадаг газарһаа үндэр ургаса...

Удун районий арадай хинаг-арбадахи табан жэлэй гурбадахи үдөө ажамын продукциян шанар уруулын, үйлдэбрийн ашаг үрү ашуулын түлөө тэмсэдэ шармайн ошоо. Арадай хинагшадый шалгал-хыкоз, совхозуудта саг үргэлжэ үндэр ургаса.

Бурладей АССР-эй Арадай хиналтын комитет ээлжээтэ заседани дээрээ Бэ-шүүрэй районий колхоз болон совхозуудта уһалагдадаг газарай ямаруу хэрэглэгдэдэг тухай асуудал зүбшэн хэлсэб. Бэшүүрэй районий үдөө ажамын управлени уһалагдадаг газараа зүбөөр ашаглахын, тэрэнэй ашаг үрү дээшлүүлхын түлөө горитой хэмжээнүүдэ абанагүй гэжэ Арадай хиналтын комитетэй шалгалта харуулба. Уһалагдадаг газар дээрэ минеральна ба нотагай үтэжүүлгэ багаар гаргагдана, эрдэм наукин үндэрөөр севобородууд нэбтэрүүлэгдэнгүй, уһалагдадаг газар бригада, звенонуудта даалгагдаа үгтэнгүй, мелиораторуудай кадрнуудыс бэлдэхэ асуудал муртэй байнаар шиндхэгдэнгүй.

XXI партсездын нэрэмжэтэ колхозуудта таряанай ногооний ургаса илангаа муу. Бэшүүрэй районий уһалагдадаг газарай муугаар хэрэглэгдэдэг, ажажнуудай хүтэбэрлэгшэд ба мэргэжилтэдэй энэ хэрэгтэ горитой анхрал хандуулдаггүй дээрээ үдөө ажамын продукция тусааха, орооно тарна хуряаха тусэб дүүргэгдэнгүй. Тингэжэ 1977 ондо орооно таряа гурданд тусааха тусэбөө 47 процент, хартааба — 57, овоц — 52 процент дүүргэб.

49 түхээрэлгын 30-ниинь үнтрэнэн хоёр жэлэй туршадан кун хэгдэб гэһэн асуудалаар арадай хинагшад но-нирхон байгаа. «Буртцелинстрой» трестын 590-дхи, 1011-дхи, 466-дхи, 589-дхи оньһон-жорүүлгэ-замал нүүдэл колхознууд хүтэй хоёр жэлэй туршадан уһа сээрлэдэг оньһон түхээрэлгынүдэ тодохо талаар зарим тэдэй хэмжээнүүдэ абана байна гэжэ шалгалта харуулаа. Гэхтэй хамта, Тарбагатайн СИТУ-да, Кабанск тосхондо, Хүдэри-Сомоний тононой завод, Ивалтын гидро-мелиоративна техникумда уһа сээрлэдэг оньһон түхээрэлгынүдэ бариха тусэбөө «Буртцелинстрой» трест дүүргэб.

Арадай хиналтын нүүдэн хурса

ЭДЭБ ХИТЭН

Удун районий «Искра» колхоз-арбадахи табан жэлэй гурбадахи үдөө ажамын продукциян шанар уруулын, үйлдэбрийн ашаг үрү ашуулын түлөө тэмсэдэ шармайн ошоо. Арадай хинагшадый шалгал-хыкоз, совхозуудта саг үргэлжэ үндэр ургаса.

ТҮРҮҮ ДҮЙ ДҮРШЭЛ — БҮГЭДЫН ХЭРЭГ

Зэдын районий арадай хиналтын комитет партиян райкомой хүтэлбэри дор КПСС-эй XXV сьездын шиндхөбөринуудыс, мүн арадай хиналтын ашаг түһыс дээшлүүлхэ тухай Центральна Комитетэй заабарилуудыс бэлүүлхэ талаар нилээд эхэ юумэ хэдэг байна.

«Теплоприбор» заводой арадай хинагшад арбадахи табан жэлдэ үйлдэбрийн ашаг үрү, продукциян шанар дээшлүүлхын түлөө тэмсөл цех бригада бүхэндэ эмхидхэнхэй. Энэ хүдэлмэридэн арадай хиналтын олон пост тунална. Заводой арадай хиналтын бүлэгтэй түрүүлгшэ цехтэй мастер Е. П. Петров шалгалтын хүдэлмэриис хайнаар эмхидхэхээ гадна, тэрэндэ өөрөө саг үргэлжэ хабаададаг юм.

УНЖАГАЙРЬАН БАРИЛГАНУУД

«Түргэнөөр, арбалалтайгаар, мүнөө үсын техникескэ үндэһе һуури дээрэ барилга хээх — капитална барилгада үндэр эхэ ашаг үрү туйлаха нүхэсэлүүд нимэ байна». — гэжэ, КПСС-эй ЦК-тай Генеральная секретарь Л. И. Брежнев партиян XXV сьез дээрэ тэмдэглэб хэн.

Удун районий «Искра» колхоз-арбадахи табан жэлэй гурбадахи үдөө ажамын продукциян шанар уруулын, үйлдэбрийн ашаг үрү ашуулын түлөө тэмсэдэ шармайн ошоо. Арадай хинагшадый шалгал-хыкоз, совхозуудта саг үргэлжэ үндэр ургаса.

Районий арадай хиналтын комитет шалгалта хөхэ онол арганууд ба түхэл маягуудыс зүбөөр хэрэглэхын, арадай хинагшадый мэргэжилтэдэ дээшлүүлхын, түрүү дүй дүршэлыс олоний хэрэг болгохын, шалгалтын хүдэлмэриис хүнүүдыс олоор хабаадуулахын түлөө саг үргэлжэ оролодог байна.

УНЖАГАЙРЬАН БАРИЛГАНУУД

«Түргэнөөр, арбалалтайгаар, мүнөө үсын техникескэ үндэһе һуури дээрэ барилга хээх — капитална барилгада үндэр эхэ ашаг үрү туйлаха нүхэсэлүүд нимэ байна». — гэжэ, КПСС-эй ЦК-тай Генеральная секретарь Л. И. Брежнев партиян XXV сьез дээрэ тэмдэглэб хэн.

Гэхтэй хамта, дутуу дунданууд үшөө олон. Жэшээлэн хэлэбэл, аймагт түб тосхондо 80 мянган түхээрэгтэй сэнтэй телифон барилга эхилдэгдээр арбаад шахуу гэжэ болохо байна, харин дүүргэдэхэ үшөө үдэ ха. Ганса-шье энэ бэш. Хүртэйн леспромхозтой барилгашад Хэжэнгийн совхоздо 200 тугалай байха бэйрэ бүтээхэ уялга абана аад, барилгын унжагаршанхай. Мүн Загагатайн совхоздо бари 1974 ондо орооно таряанай хушалтагай скард барилгаша эхиллэн аад, мүнөө хүрэтэр дүүргэгдэггүй байнаар.

Удун районий «Искра» колхоз-арбадахи табан жэлэй гурбадахи үдөө ажамын продукциян шанар уруулын, үйлдэбрийн ашаг үрү ашуулын түлөө тэмсэдэ шармайн ошоо. Арадай хинагшадый шалгал-хыкоз, совхозуудта саг үргэлжэ үндэр ургаса.

АРАДАЙ ХИНАЛТЫН КОМИТЕДУУДТЭ

КАБАНСК
Кабанский районий арадай хиналтын комитет Ойморой совхозой арадай хиналтын бүлэгтэй хүдэлмэри тухай асуудал заседани дээрээ хаража үзэб. Хоёр жэл хахалдай дунгуудээр Ойморой совхозой коллектив мяжа гурдэд тушааха тусэбөө оройдоо 70 процент дүүргэб. Совхозой дирекци болон мэргэжлэд гурдэд мяжа тушааха талаар 5 жэлэйгтэ тусэб дүүргэхын тула хэмжээнүүдэ абажэ байна. Мүнөө жэлдэ тушаагдаха 4500 нуганан тэжээлдэг байна. Гэхтэй хамта, тус совхоз хайнаар шахан таргалуулагдаггүй 46 толгой эбэртэ мал, 397 толгой гахай байгша оной нэгдэхэ кварталда тушаажа, 11200 түхээрэгтэ гарада орохо.

ЗАХААМИН
Зэдын комбинадай шанаржуулын фабрикын арадай хиналтын бүлэгтэй хүдэлмэри тухай асуудал районий арадай хиналтын комитет ээлжээтэ заседани дээрээ хаража үзэб. Зэдын комбинадай арадай хиналтын бүлэгтэй үйлдэбрийн нөөс арга боломжонуудыс хайнаар хэрэглэхын, үйлдэбрийлэн продукциян шанар хайжаруулахын, ажаллай журам наринаар сахихын түлөө саг үргэлжэ шалгалтануудыс үнтрэгэнэ. Арадай хиналтын бүлэгтэ заседани дээрээ баталан абалын шиндхөбөринуудэ бодото дээрэнь бэлүүлхын түлөө оролодо.

СЭЛЭНГЭ
Гусиноозерский тононой гол заводой коллективтэй үргэн хэрэглэй эдэс хоолой зүйлнүүдыс үйлдэбрийлэн гаргаха талаар тусэбөө эрэг зэргэ дүүргэдг тухай асуудал Сэлэнгын районий арадай хиналтын комитет хайнаар хаража үзэб. Тус завод тусэбэй ёһоор 12 зүйлэй эдэс хоол үйлдэбрийлэн гаргаха аад, оройдоо 5 зүйлэй эдэс хоол үйлдэбрийлэн гэжэ шалгалта харуулаа. Байгша оной хахад жэлэй түсэб 96,8 процент, дүүргэб.

БАУНТ
Байгали хамгаалан, агаар, гол мурунүүд, уһа сеэрэмүүдыс аруон сээр байлгахэ зорилготойгоор хиналта шанагдаха тухай асуудалыс тус районий арадай хиналтын комитет хаража үзэб. Уһа колхоз, совхозуудта, геолого-шанжээлгын эмхидхэгтэ байгали хамгаалха талаар арадай хиналтын постнуудыс эмхидхэн байгуулаха гэжэ арадай хиналтын комитет тогтооб.

